

TDDI16 – Föreläsning 2

Abstrakta datatyper, linjära strukturer

Filip Strömbäck

Planering

Vecka	Fö	Lab
36	Komplexitet, Linjära strukturer	----
37	Träd, AVL-träd	1---
38	Hashning, meet-in-the-middle	12--
39	Grafer, graftraversering	-23-
40	Grafer, kortaste vägen	-23-
41	Sortering	--34
42	Repetition	---4

- 1 Abstrakta datatyper (ADT)
- 2 Länkad lista – `list`
- 3 Enkel arrayimplementation
- 4 Bättre arrayimplementation – `vector`
- 5 Mer algoritmkomplexitet
- 6 `vector` – fortsättning
- 7 Sammanfattning

Vad är en ADT?

- Beskriver **vad** en datatyp kan göra...
- ...men inte **hur** den är implementerad
- Mycket likt publika delar av klassdefinitioner i C++

Exempel från kursen:

- Lista
- Stack
- Kö
- Symboltabell
- Graf

ADT lista

En **ordnad** sekvens av element. Har följande operationer:

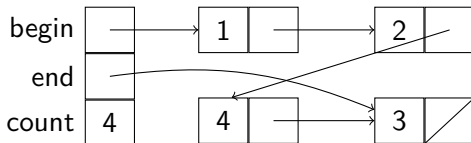
- `size()` Längden på listan
- `empty()` Är listan tom?
- `elemAt(i)` Hämta element på specifik plats
- `append(x)` Lägg till element sist i listan
  - `it` Någon form av iterator
- `insert(it, x)` Lägg till element på godtycklig plats
- `remove(it)` Ta bort ett visst element

Det finns (minst) två implementationer av detta i C++:
`vector` och `list`

- 1 Abstrakta datatyper (ADT)
- 2 **Länkad lista – list**
- 3 Enkel arrayimplementation
- 4 Bättre arrayimplementation – vector
- 5 Mer algoritmkomplexitet
- 6 vector – fortsättning
- 7 Sammanfattning

Länkad lista, list

Idé: Lägg element lite var som helst, spara pekare till nästa element bredvid

Komplexitet:

elemAt(i) ?

append(x) ?

insert(it, x) ?

Länkad lista – elemAt

```
void elemAt(int i) {  
    Node *at = begin;  
    for (int x = 0; x < i; x++)  
        at = at->next;  
    return at;  
}
```


Länkad lista – append

```
void append(T x) {  
    Node *n = new Node();  
    n->value = x;  
    n->next = null;  
  
    if (end) {  
        end->next = n;  
        end = n;  
    } else {  
        begin = end = n;  
    }  
}
```

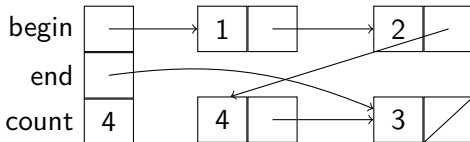
Länkad lista – insert

Notera: Sätter in **efter** element *i*, inte innan.

```
void insert(Node *i, T x) {  
    Node *n = new Node();  
    n->value = x;  
    n->next = i->next;  
  
    i->next = n;  
  
    // div. specialfall  
}
```

Länkad lista, list

Idé: Lägg element lite var som helst, spara pekare till nästa element bredvid

Komplexitet:

elemAt(i) $\mathcal{O}(n)$

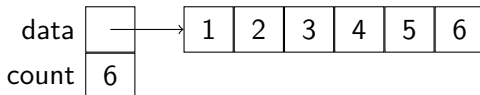
append(x) $\mathcal{O}(1)$

insert(it, x) $\mathcal{O}(1)$

- 1 Abstrakta datatyper (ADT)
- 2 Länkad lista – `list`
- 3 Enkel arrayimplementation**
- 4 Bättre arrayimplementation – `vector`
- 5 Mer algoritmkomplexitet
- 6 `vector` – fortsättning
- 7 Sammanfattning

Arrayimplementation

Idé: Lägg elementen efter varandra i minnet

Komplexitet:

elemAt(i) ?

append(x) ?

insert(it, x) ?

Arrayimplementation – elemAt

```
T elemAt(int i) {  
    return data[i];  
}
```

Arrayimplementation – append

```
void append(T x) {  
    T *new_data = new T[count + 1];  
    for (int i = 0; i < count; i++)  
        new_data[i] = data[i];  
  
    new_data[count] = x;  
    delete []data;  
    data = new_data;  
    count++;  
}
```

Arrayimplementation – insert

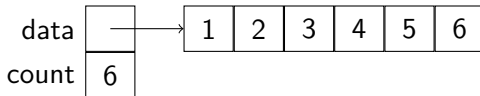
```
void insert(int pos, T x) {
    T *new_data = new T[count + 1];
    for (int i = 0; i < pos; i++)
        new_data[i] = data[i];

    new_data[pos] = x;

    for (int i = pos; i < count; i++)
        new_data[i + 1] = data[i];
    delete []data;
    data = new_data; count++;
}
```


Arrayimplementation – komplexitet

Komplexitet:

elemAt(i) $\mathcal{O}(1)$

append(x) $\mathcal{O}(n)$

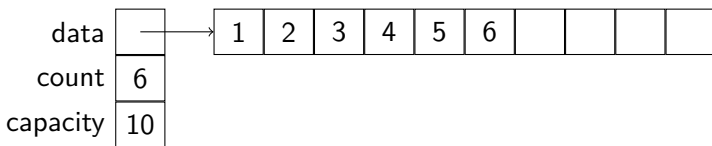
insert(it, x) $\mathcal{O}(n)$

Inte jättebra...

- 1 Abstrakta datatyper (ADT)
- 2 Länkad lista – `list`
- 3 Enkel arrayimplementation
- 4 **Bättre arrayimplementation – `vector`**
- 5 Mer algoritmkomplexitet
- 6 `vector` – fortsättning
- 7 Sammanfattning

Bättre arrayimplementation – vector

Idé: Allokera lite mer minne än vad vi behöver!

Komplexitet:

elemAt(i) $\mathcal{O}(1)$

append(x) ?

insert(it, x) ?

Bättre arrayimplementation – append

```
void append(T x) {  
    if (count >= capacity)  
        grow();  
  
    data[count] = x;  
    count++;  
}
```

Bättre arrayimplementation – insert

```
void insert(int pos, T x) {  
    if (count >= capacity)  
        grow();  
  
    for (int i = count - 1; i >= pos; i--)  
        data[i + 1] = data[i];  
  
    data[pos] = x;  
    count++;  
}
```

Bättre arrayimplementation – grow

```
void grow() {  
    int new_capacity = 2 * capacity;  
    T *new_data = new T[new_capacity];  
  
    for (int i = 0; i < capacity; i++)  
        new_data[i] = data[i];  
  
    data = new_data;  
    capacity = new_capacity;  
}
```

- 1 Abstrakta datatyper (ADT)
- 2 Länkad lista – `list`
- 3 Enkel arrayimplementation
- 4 Bättre arrayimplementation – `vector`
- 5 Mer algoritmkomplexitet**
- 6 `vector` – fortsättning
- 7 Sammanfattning

Bästa- och värstafallsanalys

Vad är tidskomplexiteten för append?

- $\mathcal{O}(n)$ är korrekt, men säger det hela sanningen?
- Många gånger går det snabbare, hur vet vi det?

Bästa- och värstafallsanalys

Vad är tidskomplexiteten för append?

- $\mathcal{O}(n)$ är korrekt, men säger det hela sanningen?
- Många gånger går det snabbare, hur vet vi det?

Separat analys av bästa och värsta fallen:

- Bästa fallet: $\mathcal{O}(1)$
- Värsta fallet: $\mathcal{O}(n)$

Ordo, Theta och Omega

Vi kan vara ännu mer specifika:

- $f \in \mathcal{O}(g)$: f växer inte **snabbare** än g
- $f \in \Omega(g)$: f växer inte **långsammare** än g
- $f \in \Theta(g)$: f växer **lika snabbt** som g

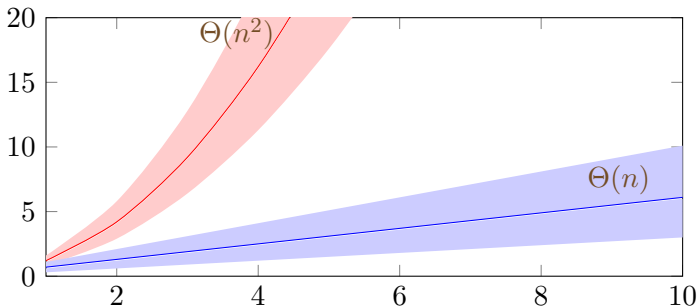
Dessa fungerar ungefär som $\geq$, $\leq$ och $=$. Vi kan exempelvis säga att:

$$f \in \mathcal{O}(g), f \in \Omega(g) \iff f \in \Theta(g)$$

$$\text{Tänk: } f \leq g, f \geq g \iff f = g$$

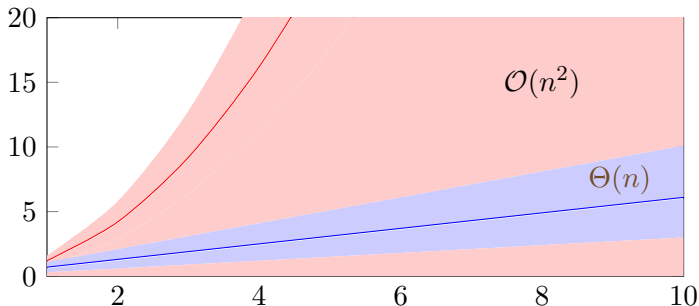
Exempel

Bästa fall: $\Theta(n)$, värsta fall: $\Theta(n^2)$

Exempel

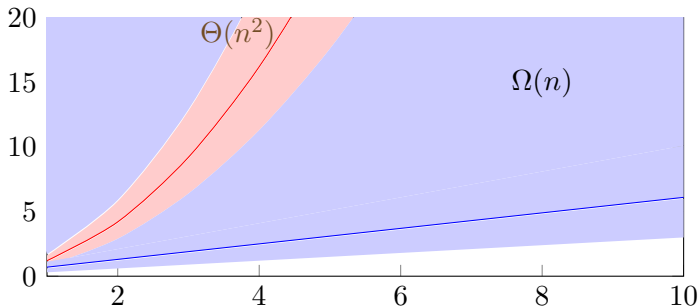
Bästa fall: $\Theta(n)$, värsta fall: $\Theta(n^2)$

Totalt: $O(n^2)$

Exempel

Bästa fall: $\Theta(n)$, värsta fall: $\Theta(n^2)$

Totalt: $\Omega(n)$

append-funktionen

Bästa fall: $\Theta(1)$

Värsta fall: $\Theta(n)$

Sammantaget: $\mathcal{O}(n)$
 $\Omega(1)$

Alla stämmer. Vilka är mest användbara?

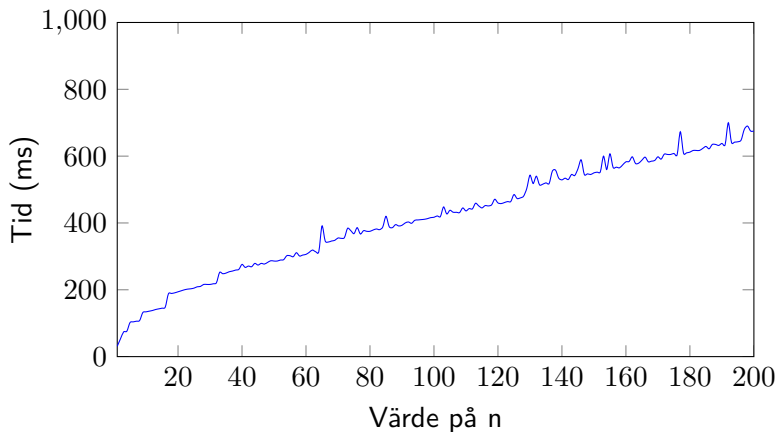
Kan vi säga något mer?

Vi testar!

```
void insert(int n) {  
    vector<int> x;  
  
    for (int i = 0; i < n; i++)  
        x.push_back(i);  
}
```

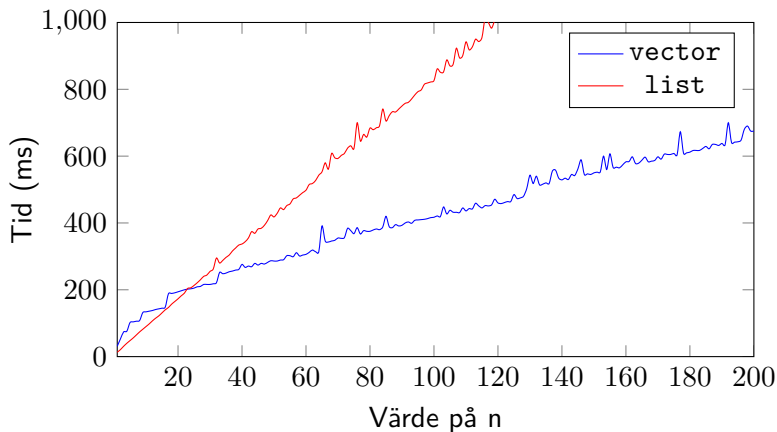
Total komplexitet? $\mathcal{O}(n^2)$?

Vi testar! 100 000 körningar per indata

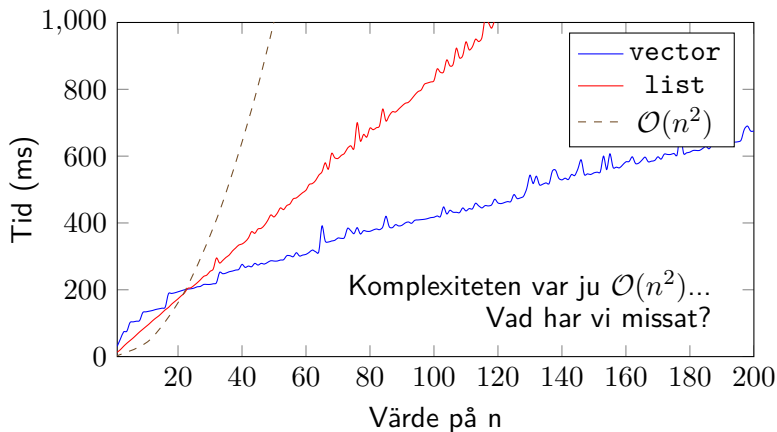

Vi testar! 100 000 körningar per indata

Vi testar! 100 000 körningar per indata

Medelfallsanalys, amorterad analys

Idé: Vi undersöker medelfallet av körtiden hos en algoritm!

- Antag att algoritmen körs n gånger i följd
- Beräkna den totala komplexiteten för körningarna
- Dela uttrycket på n för att få **medelfallet**, eller den **amorterade komplexiteten**

Amorterad analys av append

	Kostnad								
<table border="1"><tr><td>1</td><td></td></tr></table>	1		1						
1									
<table border="1"><tr><td>1</td><td>2</td></tr></table>	1	2	2+1						
1	2								
<table border="1"><tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td></td></tr></table>	1	2	3		1				
1	2	3							
<table border="1"><tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table>	1	2	3	4	1				
1	2	3	4						
<table border="1"><tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	1	2	3	4	5				4+1
1	2	3	4	5					

Amorterad analys av append

Idé: Vi betalar i förskott	Kostnad	Betala	Kvar								
<table border="1"><tr><td>1</td><td></td></tr></table>	1		1	3	2						
1											
<table border="1"><tr><td>1</td><td>2</td></tr></table>	1	2	2+1	3	2						
1	2										
<table border="1"><tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td></td></tr></table>	1	2	3		1	3	4				
1	2	3									
<table border="1"><tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table>	1	2	3	4	1	3	6				
1	2	3	4								
<table border="1"><tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	1	2	3	4	5				4+1	3	4
1	2	3	4	5							

Mer formell analys av append

$$\begin{aligned}
 & \mathcal{O}(\underbrace{1 + 1 + \dots + 1}_{\text{insättning, } n \text{ gånger}} + \underbrace{2 + 4 + 8 + \dots + n}_{\text{kopiering, } \log_2(n) \text{ gånger}}) = \\
 & \mathcal{O}(\underbrace{n}_{\text{förenklat}} + \underbrace{2^{1+\log_2(n)}}_{\text{förenkling av summan, tänk binärt}}) = \\
 & \mathcal{O}(n + 2 \cdot 2^{\log_2(n)}) = \\
 & \mathcal{O}(n + 2n) = \mathcal{O}(n)
 \end{aligned}$$

append-funktionen

Bästa fall: $\Theta(1)$

Värsta fall: $\Theta(n)$

Medelfall: $\mathcal{O}(1)$

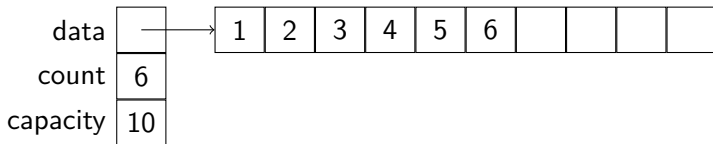
När kan vi använda medelfallet?

- 1 Abstrakta datatyper (ADT)
- 2 Länkad lista – `list`
- 3 Enkel arrayimplementation
- 4 Bättre arrayimplementation – `vector`
- 5 Mer algoritmkomplexitet
- 6 **vector** – fortsättning
- 7 Sammanfattning

Bättre arrayimplementation – vector

Idé: Allokera lite mer minne än vad vi behöver!

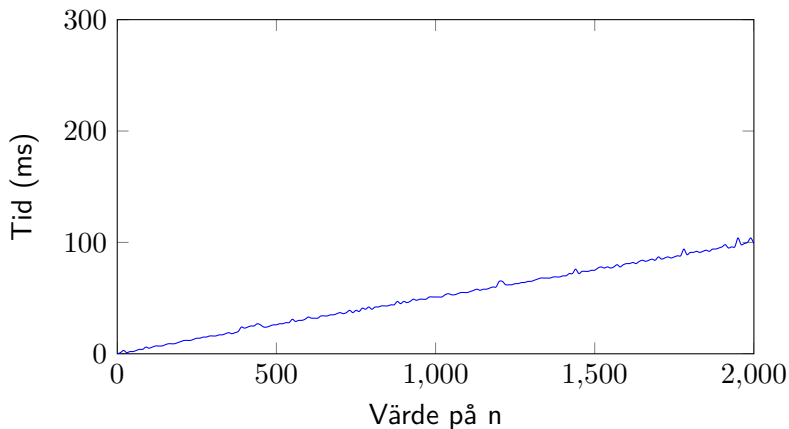
Komplexitet:

elemAt(i) $\mathcal{O}(1)$

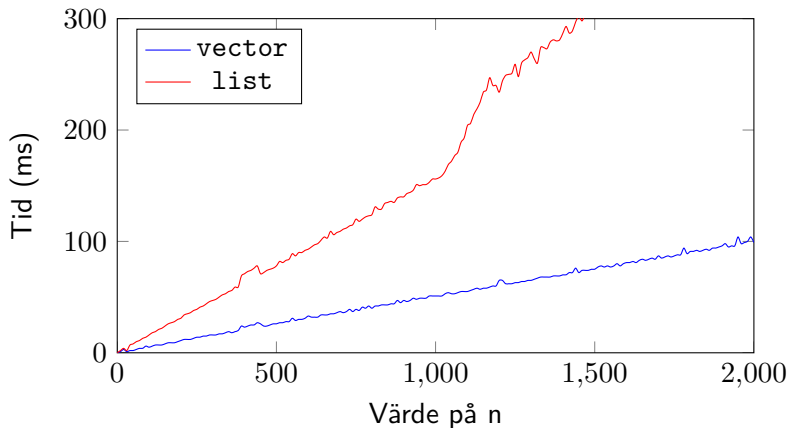
append(x) $\mathcal{O}(1)$ (amorterad)

insert(it, x) $\mathcal{O}(n)$

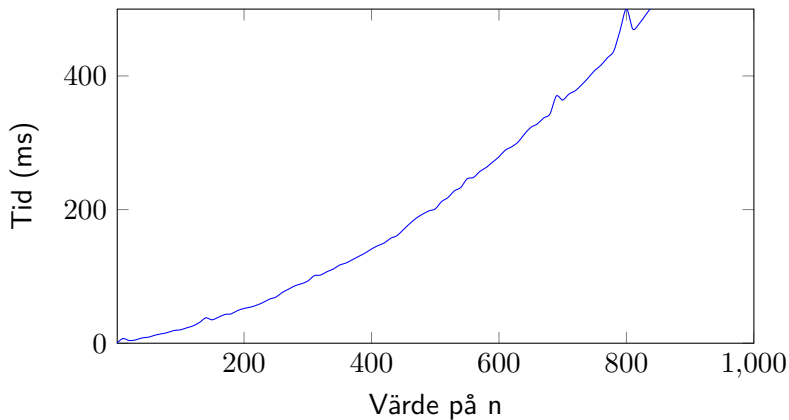
Vi testar iteration! 100 000 körningar per indata

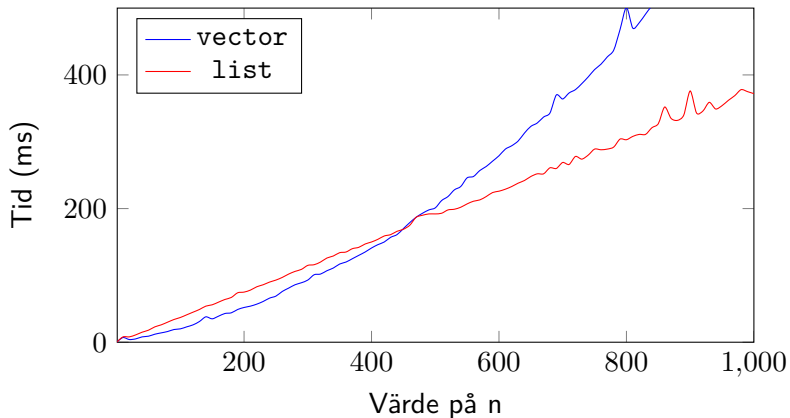
Vi testar iteration! 100 000 körningar per indata

Vi testar insert! 10 000 körningar per indata

Vi testar insert! 10 000 körningar per indata

Är vector eller list bäst?

- Modern hårdvara är väldigt bra på linjär åtkomst i minnet.
- vector vinner oftast...
- ...förutom då insättning i stora listor förekommer ofta, och iteration förekommer sällan

- 1 Abstrakta datatyper (ADT)
- 2 Länkad lista – `list`
- 3 Enkel arrayimplementation
- 4 Bättre arrayimplementation – `vector`
- 5 Mer algoritmkomplexitet
- 6 `vector` – fortsättning
- 7 **Sammanfattning**

ADT lista

	Länkad lista	Dynamiskt array
elemAt	$\mathcal{O}(n)$	$\mathcal{O}(1)$
append	$\mathcal{O}(1)$	$\mathcal{O}(1)$
insert	$\mathcal{O}(1)$	$\mathcal{O}(n)$

I vilka fall ska vi använda en länkad lista?

I vilka fall ska vi använda ett dynamiskt array?

I kursen framöver

- Lektion på torsdag
  - Mer övning på komplexitet
- Föreläsningar i nästa vecka
  - ADT stack, kö, prioritetskö, symboltabell
  - Träd (sökträd, balanserade sökträd)
- Uppgifter i Kattis
  - `textureanalysis` (enkel)
Hitta mönster i en textur.
  - `primesieve` (svårare)
Hitta primtal. Tänk noga på vilken komplexitet er lösning kan ha för att komma under tidsgränsen.

Filip Strömbäck

www.liu.se